

Adres Bureau Regioburgemeesters
Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Postadres Postbus 20305
2500 EH Den Haag
Telefoon 088 6998878

Behandeld door**Telefoon****E-mail** r.schenk@regioburgemeesters.nl**Onderwerp** Ondermijning**Datum** 16 september 2019**Ons kenmerk****Bijlage(n)****Pagina** 2

Geachte leden van Tweede Kamer,

Wij, de (regio)burgemeesters en het College van Procureurs-Generaal, maken ons net als u grote zorgen over toenemende ondermijning en de groei van de drugseconomie in Nederland.

Het Rijk beoogt een investeringsfonds in het leven te roepen dat moet bijdragen aan de infrastructuur van ons land. De belangrijkste structuur van ons land, die ieder individu beschermt tegen willekeur en misdaad, is de rechtstaat. Die staat onder druk. In Nederland bestaat het gevaar van een door geld gedreven, criminele schaduwwereld gebaseerd op handel in en gebruik van drugs waarin honderden miljoenen, zo niet miljarden omgaan. De onderwereld raakt steeds meer vervlochten met de bovenwereld. Tegelijkertijd zijn betrouwbare data over de omvang van het probleem schaars. De verschijningsvormen zijn verschillend in onze gemeenten en regio's, maar het onderliggende probleem is hetzelfde. Het gaat niet zelden om criminele netwerken die nationaal en ook internationaal actief zijn, en grote schade toebrengen in onze buurten en aan onze jeugd. Het is geen raketwetenschap: waar de overheid niet in staat is om te handhaven, ontstaat een vacuüm waarin criminaliteit kan gedijen. In deze brief vatten wij samen wat wij denken dat er in drie grote lijnen nodig is, en doen wij een appèl om hier gezamenlijk – stad, regio en rijk - in op te trekken.

1. Capaciteit politie, Openbaar Ministerie en Rechtspraak

De handhavings- en de opsporingscapaciteit bij de politie is onvoldoende. Waar de politie de handen vol heeft aan de afhandeling van aan drugscriminaliteit gerealiseerde, uiterst gewelddadige incidenten (zoals liquidaties of andere ernstige delicten), blijft er nauwelijks capaciteit over om in te zetten op de achtergronden/oorzaken van die feiten, laat staan op de preventie hiervan in de buurten en wijken van onze steden, waar óók extra inzet nodig is. De ontwikkeling van de politiesterkte, mede in het licht van vergrijzing, ziekteverzuim, uitstroom en de benodigde opleidingstijd voor nieuwe politiemedewerkers is, ondanks de investeringen die het kabinet heeft gedaan, nog steeds ontoereikend. Wij vertrouwen u bekend met de capaciteitsproblemen bij het Openbaar Ministerie en de Rechtspraak; ook wij vragen daar uitdrukkelijk aandacht voor. Het is onverteerbaar dat opsporingsinspanningen leiden tot onnodige vertraging in de behandeling van zaken.

2. Witwassen en ongebruikelijke transacties

Er is sprake van een toename van het aantal gemelde ongebruikelijke financiële transacties. Ten opzichte van 2017 is er volgens het jaarverslag van de FIU – de Financial Intelligence Unit – landelijk

een stijging van 10% naar afgerond 350.000 meldingen. Het aantal verdachte transacties dat daaruit volgt vergt meer (financiële) onderzoeks- en opsporingscapaciteit, die onvoldoende beschikbaar is. Extra capaciteit om verdachte financiële transacties te onderzoeken en daarmee fraude en witwassen aan te kunnen pakken is noodzakelijk. Ook vragen wij om goed te kijken naar regelgeving die kan helpen bij het terugdringen van ondermijning. Het naar beneden bijstellen van de grens voor contante betalingen is daarvan een actueel voorbeeld.

3. Uitwisseling van informatie

Het delen van relevante informatie is problematisch als het gaat om het aanpakken van ondermijning. Zelfs informatie die binnen een gemeente zelf beschikbaar is, kan vanuit privacyoverwegingen niet gekoppeld worden. Zoals eerder aangeven vragen wij daarom om maatregelen van het Rijk om de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van relevante gegevens te verbeteren. In de tweede plaats vragen wij om experimenteeruimte met voldoende waarborgen voor de privacy in het uitwisselen van relevante informatie tussen overheden en (semipublieke) overheidsinstanties in hun aanpak van ondermijning, zoals bijvoorbeeld ook woningbouwcorporaties.

Urgentie

Om ondermijning tegen te gaan is gezamenlijk optreden van burgers, ondernemers, maatschappelijke organisaties, bedrijven, politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, lokale overheden en het Rijk noodzakelijk. Als wij niet met elkaar nu stappen zetten om het tij te keren, zal de onderwereld nog verder in de bovenwereld infiltreren. Het is niet voor het eerst dat hier nadrukkelijk is op gewezen, vanuit de verschillende steden en regio's in ons land.

Het (eenmalige) ondermijningsfonds en de oprichting van het Strategisch Beraad Ondermijning hebben een stimulans gegeven aan de aanpak van ondermijning. De aanpak vraagt echter van alle betrokkenen continue aandacht en een lange adem. Een oplossing kan liggen in het oprichten van een structureel ondermijningsfonds (of een andere wijze van structurele financiering van de aanpak van ondermijning).

Vanuit een diepgevoelde urgentie doen wij een dringend beroep op u om samen drugscriminaliteit en ondermijning een halt te toe te roepen en tot een structureel ondermijningsfonds te komen met als doel het herstel van onze rechtsstaat.

Met vriendelijke groet,

Femke Halsema
Regioburgemeester Amsterdam

Ahmed Aboutaleb
Regioburgemeester Rotterdam

Jan van Zanen
Regioburgemeester Midden - Nederland

Pauline Krikke
Regioburgemeester Den Haag

Theo Weterings
Regioburgemeester Zeeland West-Brabant

John Jorritsma
Regioburgemeester Oost-Brabant

Hubert Bruls
Regioburgemeester Oost-Nederland

Annemarie Penn- te Strake
Regioburgemeester Limburg

Peter den Oudsten
Regioburgemeester Noord-Nederland

Jos Wienen
Regioburgemeester Noord-Holland

Marco Out
Burgemeester Assen

Anton Ederveen
Burgemeester Valkenswaard

Theo Hofstee
wnd. Voorzitter College van procureurs-generaal